

VUOROVAIKUTUS

- ”jokaisella on oma tapansa kommunikoida”

Kehitysvammaisten henkilöiden yksilölliset kommunikaatiotaidot voivat vaihdella suuresti johtuen heidän kehitysvammaisuuden tasostaan. Monet asiakkaistamme tarvitsevat puhetta tukevia ja korvaavia kommunikointimenetelmiä keskustellakseen ja ollakseen samanarvoisessa vuorovaikutuksessa ympäristönsä kanssa. Vastavuoroinen ja tasa-arvoinen kommunikointisuhde mahdollistaa henkilölle tilaisuuden oppia ilmaisemaan omia ajatuksiaan ja toiveitaan.

Asiakkaiden kanssa keskustellessa on hyvä pilkkoa asiakokonaisuuksia pienemmiksi osiksi, sillä monella heistä voi olla kokonaisuuksien ymmärtämisessä ja hahmottamisessa vaikeuksia (kognitiiviset vaikeudet). asiat tulisi esittää hyvin konkreettisella tasolla, jotta asiakas pääsee osalliseksi keskusteluun. Käytämme työssämme selkokieltä, joka helpottaa keskustelua siinä kohtaa jossa keskustelun toisen osapuolen kieli- tai kommunikaatiotaito on merkittävästi heikompi kuin toisen. Jokaisen asiakkaan kanssa kommunikoidaan hänen oman tapansa mukaan. Selkokielen tukena Toimarissa käytetään tukiviittomia puheen tukena. Tukiviittomia opetellaan yhdessä asiakkaiden kanssa, jotta mahdollisimman moni pystyisi kommunikoimaan tasavertaisesti.

Osallistumisen ja osallisuuden perustana on vuorovaikutus ja kommunikaatio. Hyvässä vuorovaikutuksessa henkilö oppii vähitellen, että hänellä on mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa asioihin. Lisäksi tarvitaan henkilön ymmärtämää informaatiota ja tietoa asioista, joihin hänen toivotaan vaikuttavan tai olevan mukana.

Henkilöllä, jolla on vaikea puhevamma, on vammaispalvelulain perusteella subjektiivinen oikeus tulkkauspalveluun. Tulkkauspalvelua myönnetään henkilölle, jolla on siihen selvä tarve ja se hyödyttää häntä. Vastuu puhevammaisten ihmisten tulkkauspalvelujen järjestämisestä on Kelalla. Tulkkauspalvelua voidaan toteuttaa missä vain henkilön arjessa, kuten työssä käymisessä, opiskelussa, yhteiskunnallisessa osallistumisessa, asioimisessa, virkistymisessä tai muussa vastaavassa toiminnassa, joka edellyttää vuorovaikutusta joko viittomakielellä tai muilla kommunikointia tukevilla menetelmillä. Tulkkauspalvelua saavalla henkilöllä tulee olla jokin kommunikointikeino käytössä sekä asiaa, jonka hoitamista varten

tulkkauspalvelua tarvitaan. Puhetulkkauksen avulla pyritään minimoimaan kommunikatiohäiriöstä aiheutuvaa sosiaalista haittaa ja lisäämään puhevammaisen ihmisen osallisuutta omaan elämäänsä. (Huuhtanen 2014, 93)

Monelle Toimarin asiakkaalle on pyritty yhteistyössä kodin tai asumispalvelujen kanssa hankkimaan Kelan puhevammaisten tulkkauspalvelua, mikäli asiakas siitä hyötyy.